

Spravodajca obce VÝCHODNÁ

ROČNÍK XVII. • MESAČNÍK

JÚL-AUGUST 2015 • ZADARMO

Skvelé leto vo Východnej

Leto vo Východnej už dávno nie je len o folklórnom festivale. To (takmer) uplynulé by sme už pokojne mohli spojiť s prívlastkom „kultúrne“, pretože (aj) na kultúrne aktivity bolo naozaj bohaté. Veľkú zásluhu na tom majú dobrovoľníci z OZ Dobrá Východná, ktorí nielenže pomáhajú pri tradičných obecných podujatiach, ale pripravujú a organizujú aj ďalšie originálne podujatia.

• Priaznivcov si už našli folklórne tábory pre deti i dospelých. **Detského tábora Krpčekovo (18. – 23. 8)** sa tohto roku zúčastnilo aj veľa detí z Východnej a užili si ozaj bohatý program. Okrem výučby tanca navštívili Východniansku izbu, kde im o histórii obce a využití vystavených exponátov porozprával (a na ústnej harmonike zahral) Milan Kokavec (foto 4). Deti sa zabavili aj na výlete na chatu, kde varili guláš a naučili sa všeličo nové od horských záchranárov (foto 2, 3), ktorí im predviedli rôzne

(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

Skvelé leto vo Východnej

(Dokončenie z predchádzajúcej strany)

záchrannárske techniky a niektoré si deti mohli aj samé vyskúšať. Na záver tábora pripravili deti pre rodičov gala-program, v ktorom predviedli, čo sa za pár dní naučili.

• Originálny tanečno-hudobný tábor pre dospelých s názvom **Rozhybkosti** sa konal 12. – 16. 8. v priestoroch amfiteátra (foto 1, 2, 3). Názov tábora sa vyplnil do bodky. Pri cigánskych tancoch z rumunskej obce Szászcsávás a ich originálnej kapele (ktorá hrala takmer non-stop ☺), workshopoch ľudového tanca i hudby s profesionálnymi lektormi, zábave pri

táboráku a ďalších sprievodných aktivítach totiž len ťažko zostali nejaké kosti nerozhýbané. ☺

• Na skvelé leto vo Východnej budú určite spomínať aj deti, ktoré sa zúčastnili **denného tábora Lobelka** z Liptovského Mikuláša, ktoré 27. 7. a 6. 8. navštívili Východniansku izbu (foto 4).

• Koncom júla (22. – 26. 7.) sa v areáli amfiteátra konal tábor **Tancovanie pod Kriváňom**, ktorý organizovalo Liptovské kultúrne stredisko a zúčastnilo sa ho zhruba 70 účastníkov. V rámci programu navštívili aj Východniansku izbu, symbolický cintorín a hrob Jožka

Majerčika (foto 6). Východnianske ženy účastníkom tábora detailne predviedli proces tkania kobercov (foto 5).

BODKA za kultúrnym letom...

...je vlastne veľká hromada bodiek. Presnejšie BABA fest-dobry-vikend plný zaujímavostí (alebo štyri v jednom) – Tatry v kroji, folklórny futbalový turnaj Hrajnoha, Babafest – festival jedál zo zemiakov a novinka – MISS folklór. Záver leta patrí aj pripomienke SNP a cyklovýletu na Neznámu priehradu. Ale o tom všetkom nabudúce. (red)

Foto: **jb**, archív MKS, OZ Dobrá Východná

Z kalendára matičiarov a seniorov

• Každý rok si vždy 4. augusta pripomínáme pamätný deň Slovenskej republiky - Deň Matice slovenskej. Členovia MO MS si tento deň pripomenuli na členskej schôdzi v Hasičskom dome 2. augusta 2015. Na začiatku sme si pripomenuli históriu vzniku MS (4.8.1863 v Martine, kde má doteraz sídlo). Matica slovenská bola prvá slovenská inštitúcia, na ktorej sa systematickejšie pestovali vlastivedné vedy, zakladalo sa múzejníctvo a archívniectvo, podnecovala sa literárna tvorba. MS sa snaží združovať členov, kultúrnych, osvetových a vedeckých pracovníkov, starať sa o rozvoj literatúry a umenia, šíriť národné uvedomenie, plniť dôležité zberateľské a vydavateľské funkcie. Na stretnutí sme si tiež pripomenuli významné osobnosti z Liptova, ako napr. 110 rokov od úmrtia M. R. Martákovej, významnej slovenskej poetky, 70 rokov od úmrtia F. Stodolu, 140 rokov od narodenia spisovateľa J. Lajčiaka.

Venovali sme sa aj plánu činnosti od augusta po december. Bohatý na naše aktivity je najmä august.

• 15. augusta sme organizovali kurz Kreativitu v HD, spoločne s MKS. Kurz sa však z technických príčin neuskutočnil. Dúfame, že sa nám ho podarí znovu pripraviť v októbri alebo novembri. 20. augusta sme zabezpečili občerstvenie a vystúpenie speváčok na Oldtimer Rallye Tatry 2015, 23. augusta sme pomáhali pri organizácii Podtatranskej pätnástky. Koncom augusta nás čakajú ďalšie podujatia – SNP v obci a na Podbanskom, návšteva v družobnej obci Nadlak v Rumunsku a na Babafeste budú naše členky variť tradičné východnianske halušky.

• MO MS nezabúda ani na národovca Ľudovíta Štúra. Tento rok si pripomínáme 200 rokov od jeho narodenia. Pri tejto príležitosti sa zúčastníme 13. septembra na Spomienkových službách Božích v Liptovskom Mikuláši, 14. septembra na pásme národných piesní a umeleckého slova „Vzlietli orli vysoko“. Pozveme divadelný krúžok matičiarov z Liptovského Mikuláša s divadelnou hrou a zabezpečíme účasť členov ako aj ostatných občanov prostredníctvom miestneho rozhlasu i osobne.

• Našu činnosť dopĺňame priebežne, spolupracujeme s Jednotou dôchodcov, pomáhame na akciách organizovaných obcou a MKS. Členovia sa počas trva-

nia schôdze zapájali pripomienkami a návrhmi.

Keďže naše stretnutie bolo zvolané najmä ku Dňu Matice, tak sme ho aj oslávili dobrou kávou, čajom, džúsom a pochutnali sme si na dobrej pizzí. Predsedníčka poďakovala všetkým aktívnym členom MO MS a vyzvala ich k ďalšej činnosti a aktivitám.

Mgr. Anna Brezinová

• Koncom júla sa stretli členovia výboru Jednoty dôchodcov a MO MS, aby sa dohodli na spoločných akciách do konca roka. Prvou úlohou bolo zorganizovať 27. júla spoločné posedenie pri guláši na amfiteátri a ďalej 2. augusta pripraviť členskú schôdzu MO MS ku Dňu Matice. Spoločný guláš

JDS a MO MS sa vydaril, zablahoželali sme Annám, Martám a jubilujúcim sedemdesiatničkám. 20. augusta sme pozorovali autá – „veterány“, ktoré sa zastavili na amfiteátri a posádkam sme ponúkli občerstvenie – všetkým veľmi chutili naše tradičné kapustníky. Speváčky účastníkov Oldtimer Rallye Tatry 2015 povzbudili piesňami, za čo sa im odmenili potleskom.

Okrem zapájania sa do aktivít v rámci obce (SNP, Babefest, atď.) uskutočnime zájazd do Rajca, Čičmian (v septembri, keď sa ukončia práce v záhradách a poliach). Ženy - speváčky JDS vystúpia 10. septembra so svojim programom v Kúpeľoch Lúčky na pozvanie riaditeľa.

Mária Petrenková

KANDRÁČOVCI
 HOST: MONIKA KANDRÁČOVÁ, TEREZA MANDZÁKOVÁ, MARIANNA ŽELEZNÁ
 VÁS POZÝVAJÚ NA
KONCERT
 VÝCHODNÁ
 AMFITEÁTER
20. SEPTEMBER 2015
ZAČIATOK O 14.00 HOD.
 PREDPREDAJ MKS VO VÝCHODNEJ 044/ 529 5250
 A NA WWW.TICKETPORTALSK

Bežali najmä deti

Športové podujatie Podtatranská päťnásťka má vo Východnej dlhú tradíciu. 23. augusta sa uskutočnil už 27. ročník cestného behu, na ktorom vo Východnej privítali rovných 70 pretekárov. Jednoznačne medzi nimi dominovali detskí súťažiaci a pretekári v žiackych kategóriách. Najpočetnejšia bola kategória najmladších detí, kde sa na štart postavilo 12 pretekárov. V kategóriách pre dospelých si meralo sily spolu 25 pretekárov, najviac v hlavnej mužskej

kategórii od 19 do 39 rokov (8 pretekárov). Medzi dospelými nesúťažila ani jediná žena.

Bežci zastupovali nielen domáce farby. Súťažiaci prišli do Východnej aj zo Závažnej Poruby, Štrby, Popradu, Batizoviec, Važca, Kežmarku a ďalších klubov. Víťazom hlavnej mužskej kategórie sa stal domáci pretekár Roman Brezina. Z domácich v tej istej kategórii súťažili ešte Lukáš Vechter (6. miesto) a Ján Bartko (8. miesto). Posledným

zástupcom domácich medzi dospelými bol Ján Muráň, ktorý vyhral kategóriu mužov nad 60 rokov. Medzi deťmi a mládežou mala Východná viac zástupcov, spolu 18. Medzi najmladšími deťmi sa najlepšie umiestnila Viktória Hybenová (2. miesto). Prvé a druhé miesto v predkategórii si odniesli Marin Mičev a Dominik Jariabek. Domáci dominovali aj medzi najmladšími žiakmi – prvý bol Matej Brtáň, druhý Jaroslav Jariabek. Druhé miesto medzi mladšími žiakmi vybojoval Igor Brezina. Rovnako striebro sa ušlo aj Jane Mičevovej v kategórii mladšie žiačky. V kategórii starších žiakov súťažila len trojica domácich – 1. Radoslav Brezina, 2. Martin Pavela, 3. Nikolas Lutyšan. Medzi dorastencami zostalo doma jedno zlato – Andrea Marciniková – a jeden bronz – Lukáš Brezina. Podujatie spolu s obcou organizovali MKS, TJ Družstevník a OZ Dobrá Východná. Starosta obce Juraj Blaško hodnotil podujatie ako vyda-
rené, aj napriek nižšej účasti: „Pod-
kovanie patrí všetkým, ktorí sa zapojili
do príprav a samozrejme aj účastníkom
– pretekárom a divákom.“ (red)

Foto: jb

Z obecného rokovania

14. 7. 2015

Poslanci schválili rozpočtové opatrenia obce a základnej školy, zámery na odpredaj obecných pozemkov v prípadoch hodných osobitného zreteľa (vysporiadanie dlhodobu užívaných a zastavaných pozemkov, účelnejšie využívanie príľahlých pozemkov) pre Ing. Juraja Halahiju, Pavla Švedu a Evu Švedovú a Národnú diaľničnú spoločnosť. Odsúhlasili zámer zrušenia podielového spoluvlastníctva a následnú realizáciu uzavretia zámennej zmluvy na pozemky v k.ú. Východná na základe žiadosti Ondreja Fabiána (Košice). Predĺžili nájomné zmluvy bytových priestorov v budove ZŠ Východná pre Michala Vechtera a Dagmar Ponechalovú. Schválili tiež odmeny za výzdobu domov počas festivalu podľa predloženého návrhu hodnotiacej komisie vo výške 10 € za každý vyzdobený dom a 30 € za najkrajšie vyzdobený dom.

Poslanci vzali na vedomie ponuku Jaroslava Bednára (Važec) o odpredaj nehnuteľnosti v obci Gortva, žiadosť Jána Zubaja o odpredaj obecného po-

zemku a rodiny Oravkovej o pridelenie nájomného bytu, resp. domu, žiadosť p. Brezinu o preplatenie nákladov na zriadenie elektrickej prípojky v nájomnom byte MŠ Východná a žiadosť o poskytnutie financií na výstavu hydiny, holubov, králikov, kôz a exotického vtáctva pre Slovenský zväz chovateľov ZO Jamník.

Poslanci uložili stavebnej komisii skontrolovať stav vozoviek a chodníkov v obci po realizácii stavby kanalizácie a ČOV. Po zistení a zdokumentovaní poškodení bude obec žiadať vodárne (resp. realizátorov stavby) o opravy

a úpravy vozoviek a chodníkov v rámci reklamácie. Riaditeľka materskej školy má za úlohu uskutočniť verejné obstarávanie na rekonštrukciu odsávania v kuchyni MŠ.

Poslanci požiadali starostu obce, aby zabezpečil verejné obstarávanie na projekt Rekonštrukcia verejného osvetlenia obce Východná. Verejné obstarávanie už bolo začaté, obec požiadala o nenávratný finančný príspevok cez Ministerstvo hospodárstva (operačný program konkurencieschopnosť a hospodársky rast, prioritná os energetika). Ak bude projekt úspešný, obec získa nenávratný finančný príspevok vo výške 362 349 € z plánovanej investície 385 780 €. (red)

Prijmem šikovného
AUTOMECHANIKA

do zabehnutého servisu.

Najlepšie s praxou.

Náplň práce - servis a pneuservis.

Viac info: 0904 629 105

Po stopách Majstra Jána Husa (1.)

Pri príležitosti 600. výročia upálenia Majstra Jána Husa, ktoré si kresťania 6. júla tento rok pripomenuli, sa aj náš domáci evanjelický a. v. cirkevný zbor Východná rozhodol pripojiť k spomienkovým udalostiam a usporiadať poznávací zájazd s názvom Po stopách Majstra Jána Husa v dňoch 20. až 23. augusta 2015. Nešlo pritom len o návštevu miest spojených s narodením, pôsobením a životom tohto významného predreformátora cirkvi, ale tiež o hlbšie prežitie duchovného odkazu, ktorý je aj v dnešnom svete aktuálny.

Poznávacieho zájazdu sa zúčastnili cirkevníci všetkých vekových kategórií. Naša spoločná cesta začala vo štvrtok, 20. augusta, skoro ráno pred farským úradom a začali sme ju príznačne – modlitbou a Božím slovom. Potom už nasledovala príjemná cesta smerom k slovensko-českým hraniciam a krátko pred obedom sme sa už ocitli na našej prvej zastávke – v dedinke Kralice nad Oslavou, na Vysočine.

Názov tejto obce je veľmi úzko spojený s vydaním takzvanej Kralickej Biblie v roku 1613. Išlo o prvý preklad Biblie do českého jazyka priamo z pôvodných jazykov, ktorými bola Biblia písaná a tiež bola dlhé roky používaná aj slovenskými evanjelikmi. V obci sa totiž v stredoveku nachádzala tvrdza, v ktorej tajne pôsobila tlačiareň Jednoty bratskej. Biblia v národnom jazyku, ku ktorej mali prístup aj jednoduchí ľudia, významnou mierou napomohla nielen k šíreniu posolstva evanjelia, ale aj k rozvoju vzdelanosti. V Kraliciach sa nachádza „Pamätník Bible Kralické“, v ktorom sme navštívili expozíciu s názvom Labyrint života Jana Amosa

Komenského (mimochodom Komenský bol aj biskupom Jednoty bratskej, lebo väčšinou ho poznáme v spojení ako „učiteľ národov“), ktorá nám predstavila život a pôsobenie tohto svetoznámeho učiteľa národov, a tiež expozíciu s názvom Dielo tlačiarov Jednoty bratskej. Tu sme mali možnosť vidieť funkčnú repliku kníhtlače a oceniť sice namáhavú, ale krásnu a užitočnú prácu kníhtlačiarov, ktorí aj v ohrození vlastných životov neváhali napomáhať k rozširovaniu Božieho slova. V blízkosti budovy múzea sa nachádza aj samotný pamätník Kralickej Biblie, ktorý bol dlhú dobu jediným pamätníkom na svete, ktorý bol venovaný knihe (foto). V súčasnosti sa už podobný pamätník

nachádza aj v Poľsku. V Kraliciach sme tiež mali možnosť sa krátko porozprávať s jedinou evanjeličkou, ktorá v obci žije. Pani Jarmila nám porozprávala, že evanjelický farár prichádza do jej domácnosti približne raz za tri týždne a slúži bohoslužbu pre približne 6 až 10 ľudí zo širokého okolia. Stretnutie nám ukázalo, že aj napriek nepriaznivým okolnostiam sa vždy nájde spôsob, ako oslavovať Hospodina, ale tiež nám bolo varovným prstom, čo môže prieniesť budúcnosť aj na Slovensku.

Po krátkej obednej prestávke sme sa dostali do juhočeského mesta Tábor, ktoré je veľmi úzko spojené s husitským revolučným hnutím. Samotné mesto založili husiti, ktorí chceli vybudovať ideálne kresťanské spoločenstvo, kde sú si všetci rovní a zároveň ho vďaka výbornej polohe využívali aj ako vojenské mesto, odkiaľ viedli svoje víťazné výpravy pod vedením Jána Žižku. V meste sme navštívili Husitské múzeum, ktoré každého zaujalo interaktívnu expozíciu mapujúcou život Majstra Jána Husa, vznik a porážku husitstva, ale tiež husitský odkaz, ktorý pretrvával napriek meniacim sa spoločenským a politickým podmienkam. Deň bohatý nielen na kilometre, ale tiež zážitky sme ukončili spoločnou večerou a prehliadkou večerného mesta.

(Pokračovanie v ďalšom čísle)

Mgr. Milan Duriš

Veriaci putovali do Zákamenného

9. augusta sa v oravskej farnosti v Zákamennom konala spomienková slávnosť pri príležitosti 50. výročia od smrti biskupa Jána Vojaššáka. Na žiadosť veriacich zorganizoval farár Roman Šemrák z rímsko-katolíckej farnosti Važec púť, na ktorú pozval aj pána farára Stanislava Misála a veriacich z Východnej.

V Zákamennom sa farníci zúčastnili slávnostnej svätej omše, ktorú celebroidval spišský diecézny biskup Mons. Štefan Sečka. Po omši nasledovala akadémia o biskupovi Jánovi Vojaššákoví,

ktorá v jednotlivých epizódach priblížila jeho život a svedectvo jeho utrpenia počas komunistického režimu.

Biskup Ján Vojaššák sa narodil 14. 11. 1877 v Zákamennom a zomrel v Říčanech 4. 9. 1965. Spišskú diecézu viedol v rokoch 1921 – 1950. Od 3. 6. 1950 bol internovaný v biskupskej rezidencii na Spišskej Kapitule a následne odsúdený a väznený vo viacerých väzniciach (1951 – 1963), potom nasledoval nútený pobyt v starobincoch v ČR. V katolíckej cirkvi začali v roku 1996 proces blahorečenia Jána Vojaššáka. (mu)

Veterány opäť zaujali

Vzácné a krásne „poklady na kole-sách“ sme mohli aj toto leto obdivovať priamo vo Východnej. Organizátori Oldtimer Rallye Tatry 2015 sa pod Tatry a na Liptov vrátili už po ôsmykrát a posádky 60-členného konvoja vzácných historických vozidiel mohli od 20. do 23. augusta na trase dlhej 382 kilometrov obdivovať krásne zákutia severného Slovenska. Defilé nablýskaných veteránov si na tejto trase nenechali ujsť stovky divákov a 20. augusta na amfiteátri ani niekoľko Východňanov.

Riaditeľ súťaže Jaroslav Petran pripomenul, že toto podujatie sa postupne

vyprofilovalo na najvýznamnejšiu súťaž historických áut na území Slovenska. „Verím, že zorganizovaním tejto originálnej akcie robíme každoročne radosť nielen aktívnym účastníkom, ale aj divákovi okolo ciest a na námestiach. Ďakujem všetkým účastníkom, ktorí nám prišli predstaviť svojich „miláčikov“. Ďakujem skvelým divákovi v mestách i obciach, ktorými prechádzame, za ich uznanlivé pohľady na historické vozidlá,“ dodal J. Petran.

Vo Východnej si motoristi vychutnali krásne počasie a do podmanivých priestorov amfiteátra historické vozidlá

pekne zapadli. Bonusom bolo spevácke vystúpenie i originálne občerstvenie, ktoré pripravili členky Jednoty dôchodcov a MO Matice slovenskej.

Motoristickými špecialitkami tohtoročnej Oldtimer Rallye Tatry bola napríklad replika elektromobilu z roku 1906, či parného motocykla. Najstarším vozidlom bol Ford Runabout Roadster Black z roku 1918. Medzi naleštenými tátošmi si ale každý divák našiel to svoje a staré, ale noblesné elegány sa stali súčasťou fotogalérie nejedného mobilu. ☺

(red)

Foto: archív MKS, ORT

Piesne zneli v Pribyline i Vlkolínci

Folklorná skupina Kriváň bola aktívna aj počas leta a čas dovoleník a oddychu spríjemňovali východnianskym folklórom divákovi na rôznych podujatiach. Začiatkom augusta (2. 8.) vystupovali v Múzeu liptovskej dediny v Pribyline v rámci programu Čipkárskej nedele. O týždeň (9. 8.) sa zúčastnili druhého ročníka prehliadky ľudovej, folkovej a etno hudby, spevu a tanca vo Vlkolínci. Festival pod Sidorovom hostil aj ďalšie folklórne súbory z Liptova, predstavil sa aj sólista Ján Svetlan Majerčík a súčasťou programu boli školy tanca i hry na píšťalku a gajdy.

(red)

Foto: archív MKS

